

Entomologiska Föreningens sammanträde å Grand Restaurant National den 28 april 1906.

Sedan protokollet från näst föregående sammankomst i vanlig ordning justerats, meddelade ordföranden prof. CHR. AURIVILLIUS, att Kungl. Maj:t i nåder äfven för 1906 beviljat Föreningen ett statsbidrag af 1,000 kr. för utgifvande af »Uppsatser i praktisk entomologi.»

På förslag af styrelsen invaldes därefter till hedersledamöter: arachnologen EUGÈNE SIMON, Paris och coleopterologen dr. GUSTAV KRAATZ, Berlin. Till medlem af Föreningen hade styrelsen sedan sista sammanträdet valt kandidat J. C. NIELSEN, Köbenhavn.

Till innehafvare af årets entomologiska vandringsstipendium utsågs, jämväl på styrelsens förslag, lärjungen i klass 7:1 af Västerås högre allmänna läroverk OSSIAN DAHLGREN, hvarefter beslut fattades, att Föreningens bidrag till hvarje sammanträde skulle höjas från 10 till 12 kr. samt rörande klubbärende.

Aftonens föredrag hölls af doktor NILS HOLMGREN och handlade om »entomologiska notiser från Sydamerika.»

Af sina rika iakttagelser från Bolivia och Peru höll sig föredraganden nu hufvudsakligast till de socialt lefvande insekterna — termiter och myror. Med förevisande af talrika insekter och bon upprullade han lefvande bilder af insektslifvet i urskogar och på stäpper. Han beskref termitbon från marken och uppe ifrån träden, de sätt hvarpå termit-»soldaterna» försvara sina samhällen mot fiender, såsom myror och hackspettar, de bevingade termiternas svärmning, hurusom omedelbart efter hvarje af larvernans 3 eller 4 hudömsningar följer ett intill 3 dagar räckande hvilstadium, hvilka perioder tillsammans kunna anses motsvara så många andra insekters puppstadium o. s. v. En systematisk framställning af de sydamerikanska termiternas bon lämnas af föredraganden i hans snart utkommande doktorsafhandling.

Många »termitophila», till andra ordningar hörande, i termitbon lefvande insekter omtalades och förevisades, såsom flera skalbaggar, hvaraf en del matades af termiterna, vissa arter af bin, som bygga sina bostäder inuti termitbona, och hvaraf en hade af föredraganden iakttagits vid aflämnande af en liten klump-

eller droppe (»näringsdroppe») åt termiter. En originell gäst hos dessa var en fotlös ödla (*Amphisbæna*), hvaraf föredraganden inuti ett termitbo träffat en hane hoprullad kring sin arts stora ägg.

Öfvergående till myrorna beskref dr. HOLMGREN treskilda typer af vandringsmyror och myrvandringar, hvilka kunna utgöra intill $\frac{1}{2}$ mil långa sammanhängande arméer. Ett slags stora, för sina stygn mycket obehagliga myror kallades efter en mänsklig boliviansk folkplågarare allmänt för Stibaris. Bladskärarmyror och dessas svampodlingar, väfvarmyror och »de heliga trädens» myror omnämndes. De senare lefva inuti vissa delar af eller »symbiotiskt» med vissa träd eller buskar, som af myrorna försvaras. I stället för bladlöss hålla sig de sydamerikanska myrorna med cikador såsom ett slags »mjölkkor». Bland gäster, som lefva hos myrorna, fanns en skalbagge (staphylinid), hvilken i hufvuddrag ägde en ytterst stor likhet med den myrart, hos hvilken den uppehöll sig.

Till sist omnämndes och visades några »processions-larver» eller fjärillarver, som vandra på egendomliga sätt, bland dessa en dagfjärillarv, af hvilken ett ganska stort antal slöto sig tillsammans förflyttade sig framåt på så sätt, att de bakre kröpo upp öfver samlingen, så att de vid framsidan af denna blefvo liggande under, tills de öfriga passerat öfver den o. s. v.

Professor CHR. AURIVILLIUS tackade föredraganden för hans intressanta anförande och visade därefter samt omnämnde hufvudragen ur en nyligen utkommen afhandling med titel: »Lepidopterologische Temperatur-Experimente mit besonderer Berücksichtigung der Flügelschuppen» af föreningens finske medlem H. FEDERLEY. I denna afhandling redogöres för experimentet, som utvisar, hurusom vingfjällen hos fjärilar genom inverkan af olika temperatur och fuktighetsgrad förändras till form och storlek, hvarigenom vingarnas färg blifver olika.

Förutom prof. AURIVILLIUS yttrade sig kand. E. MJÖBERG rörande ifrågavarande experiment.

Filip Trybom.